

31.5.2011

---

182 §

24.5.2011 pöydälle pantu asia

LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA OPIOIDIRIIPPUVAISTEN
PSYKOSOSIAALISEN TUEN JA KUNTOUTUKSEN TURVAAMISESTA

Terke 2011-489

Esityslistan asia TJA/13

TJA

Terveyslautakunta päätti antaa talousarvioaloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan, esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

”Opioidiriippuvaisten vieroitus- ja korvaushoidosta eräillä lääkkeillä (33/2008) annetulla asetuksella haluttiin lisätä opioidikorvaushoidon järjestämistä vastaamaan lisääntyntä tarvetta muun muassa porrastamalla hoitoa vaativuuden mukaan. Helsingin kaupunki tarjoaa sekä kuntouttavaa että haittoja vähentävää korvaushoitoa. Haittoja vähentävässä korvaushoidossa toteutetaan avohoitona yhteisömuotoista hoitoa, johon kuuluu yhteisökokouksiin osallistuminen, yhteisöisäntänä/-emäntänä toimiminen sekä vertaistuki. Potilaille tehdään hoitosuunnitelma, heidän terveydentilaansa arvioidaan ja he saavat hoitoa. Potilaille jaetaan korvaushoitolääke ja he saavat palveluohjausta esimerkiksi taloudellisen tilanteen osalta. Helsingin sosiaalivirasto järjestää haittoja vähentävää matalan kynnyksen korvaushoitoa ostopalveluina Diakonissalaitoksella.

Sosiaalivirasto vastaa pääosin opioidikorvaushoidon tarpeen arvioinnista, jonon koordinoinnista ja hoitopaikan järjestämisestä. Korvaushoidon hoitoprosessia on merkittävästi kehitetty ja sosiaalivirasto seuraa ja valvoo palvelujen tuottamista erityisesti haittoja vähentävässä hoidossa, koska se on uusi ja kehittyvä hoitomuoto.

Terveysasemilla annettava opioidikorvaushoito kohdistuu kuntouttavassa hoitoisuusluokassa oleviin potilaisiin. Terveyskeskus osallistuu yhdessä sosiaaliviraston, HYKS:n ja muiden kumppanien kanssa korvaushoidon palveluprosessin edelleen kehittämiseen.

Uusia asiakkaita hakeutuu opioidikorvaushoitoon samalla, kun entiset asiakkaat pääosin pysyvät korvaushoidon piirissä. Sosiaaliviraston, terveyskeskuksen ja HYKS:n päihdepsykiatrian poliklinikan yhteistyönä onkin arvioitu, että vaikka korvaushoitopaikkoja on jo lisätty, niitä tarvitaan edelleen lisää. Sosiaalivirastossa on luotu

---

Postiosoite

PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Siltasaarekatu 13
Helsinki 53
<http://www.hel.fi/terveyskeskus>

Puhelin

+358 9 310 5015

Faksi

+358 9 310 42504

31.5.2011

---

korvaushoitoasiakkaiden hoidollisuusluokitus, jossa otetaan huomioon asiakkaiden hoidon tarve, hoidon vaativuus ja päihdekuntoutuksessa eteneminen. Korvaushoitoasiakkaille laaditun hoidollisuusluokituksen avulla kyetään myös seuraamaan ja arvioimaan korvaushoitoaikojen tarvetta, ennustamaan palvelujen kehitystä ja mahdollista korvaushoidon laajentamistarvetta tulevaisuudessa.

Terveyskeskuksen vuoden 2012 talousarvioesityksen kustannustaso on määritelty samalle tasolle kuin vuonna 2011 eivätkä resurssilisäykset esitettyyn korvaushoitoon ole mahdollisia ilman vastaavia supistuksia muusta toiminnasta.

Terveyslautakunta ei kannata aloitteessa ehdotettujen resurssilisäysten tekemistä terveyskeskuksen talousarvioesitykseen. Sen sijaan terveyslautakunta pitää perusteltuna, että opioidikorvaushoidosta ensisijaisesta vastaava sosiaalivirasto arvioi mahdollisesti tarvittavan lisäresursoinnin ja sisällyttää sen tarpeen mukaan talousarvioesitykseensä.

Terveysvaikutusten arviointi

Potilaiden hoidontarpeen mukaisella suunnittelulla kyetään opioidikorvaushoidon voimavarat kohdentamaan mahdollisimman tehokkaasti ja siten korvaushoitoa ja sen myötä myönteisiä terveysvaikutuksia saadaan mahdollisimman monelle hoitoon hakeutuneelle opioidiriippuvaiselle.”

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle.

Käsittely Jäsen Autti esitti, että lausuntoehdotuksen viides ja kuudes kappale poistetaan ja niiden tilalle seuraava teksti:

”Sosiaaliviraston aloitteesta antaman lausunnon mukaan sosiaaliviraston 2012 talousarvioehdotuksessa on varauduttu korvaushoidon asiakasmäärän lisäämiseen. Terveyslautakunta pitää tärkeänä, että terveyskeskus kehittää edelleen palveluprosessia sosiaaliviraston kanssa ja tämän perusteella kaupunginhallitus varaisi myös terveyskeskuksen talousraamiin määrärahoja lisääntyvän korvaushoidon toteutukseen terveyskeskuksessa.”

Muutosesitys raukesi jäätyään kannatuksetta. Tämän jälkeen jäsen Autti jätti pöytäkirjaan merkittäväksi seuraavan eriävän mielipiteensä:

”Sosiaaliviraston 31.5.2011 kyseisestä aloitteesta antaman lausunnon

31.5.2011

---

mukaan sosiaaliviraston 2012 talousarvioehdotuksessa on varauduttu korvaushoidon asiakasmäärän lisäämiseen. Terveyslautakunnan olisi tullut omassa lausunnossaan esittää, että kaupunginhallitus varaisi myös terveyskeskuksen talousraamiin määrärahoja lisääntyvän korvaushoidon toteutukseen terveyskeskuksessa.”

Päätösehdotus

Terveyslautakunta päättäne antaa talousarvioaloitteesta kaupunginhallitukselle edeltä päätöksestä ilmenevän esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Esittelijä

Valtuutettu Lilli Autti on tehnyt seuraavan talousarvioaloitteen määrärahan varaamisesta opioidiriippuvaisten riittävän psykososiaalisen tuen ja kuntoutuksen turvaamiseksi:

”Huumeiden käyttäjät, jotka ovat vakavasti riippuvaisia huumeista, tarvitsevat lääkeshoidon lisäksi myös muita tukitoimia pysyäkseen korvaushoidossa. Sosiaali- terveysministeriön antaman, korvaushoitoa koskevan asetuksen mukaan hoidon tulee perustua hoitosuunnitelmaan, jossa lääkeshoidon lisäksi määritellään hoidon tavoite, potilaan muu lääketieteellinen ja psykososiaalinen hoito, kuntoutus ja seuranta.

Opioidiriippuvaisten hoitoa ollaan Helsingissä järjestämässä kuntouttavana hoitona ja haittoja vähentävänä hoitona. Mikäli haittoja vähentävä hoito perustuu ainoastaan lääkehoidon ilman potilaalle annettavia muita tukitoimia, ei se vastaa asetuksella määriteltyä kokonaisvaltaista hoitoa. Erityisen ne, joilla ei ole normaalia sosiaalista lähiverkostoa tukemassa korvaushoidossa pysymistä ja onnistumista, ovat siten kaikkein heikoimmassa asemassa.

Esitän, että vuoden 2012 talousarvioon varataan riittävä määräraha sen turvaamiseksi, että kaikki opioidiriippuvaliset saavat asetuksen mukaisessa laajuudessa tarvitsemaansa psykososiaalista tukea ja kuntoutusta.”

Aloitteesta on pyydetty lausunto kaupunginhallitukselle 26.5.2011 mennessä terveyslautakunnalta ja sosiaalilautakunnalta.

Lisätiedot:

Nyman Juha, erityissuunnittelija, puhelin 310 70198